

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je bil leta 1942 v Ljubljani ustreljen narodni heroj Tone Tomšič, organizacijski sekretar CK KPS.

ZANIMIVÉ UGOTOVITVE IZ POROČILA NADZORNEGA ODBORA

Povezovanje Delavskih zadrug z ital. kapitalistično organizacijo

Pri novoustanovljenem podjetju «Centralvino» ima italijanska federacija konzorcijev 51 odstot. delnic, Delavske zadruge pa le 49 odstot. - Če bi bile DZ v rokah delavcev, bi do take škodljive povezave z velekapitalisti gotovo ne prišlo

Zadnja številka «Zadrugarja» glasila Delavskih zadrug, ki je izšla 1. maja, pravi, da je za 1.245.363 lir, ki je za 338.063 lir manjši v primeri s poslovnim letom 1952.

Manjši dobiček v letu 1953 je posledica resnega trgoveškega in splošnega gospodarskega položaja. Kljub temu pa smo bili zadovoljni z uspehom lanskega poslovnega leta, da se oziramo na leto, ki je v ugotovitvi da se poslovanje ljudi pritoževali in se vedno pritožujejo glede krize v prodaji, ki je posledica splošnih, zgoraj navedenih vzrokov, katerim je treba pritišeti (težak položaj na našem ozemlju).

V resnici pa smo imeli prodajo skrajno samo za 4,29 odstotkov v primeri s prodajo 1952. leta.

Ze uvod sam nas ne more prepričati, da so vzroki zmanjšanja dobička v lanskem poslovanju le posledice krize, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

V poročilu je dalje rečeno, da je trgovski svet, ki je iskal najboljše vire za nabavo, da bi lahko obdržal učinkovitost Delavskih zadrug na potrošne cene. Nadzorni odbor se pritožuje, da se Delavski zadrugi običajno, da zanemarjajo distribucijo, tudi mislo je, da bi zatekli na krajevnim trgovcem na debelo. Nato pravi, da so zastopniki najbolj primerni in najbolj ekonomski, da se obhranijo potrebni odnosi z oddaljenimi proizvajalci, ki katerim so bili vključeni v prodajo blaga, pa se je lani zmanjšala samo za 4,29 odstotkov, gor-njega opravičila ne moremo sprejeti.

Poročilo nadzornega odbora pravi, da je lani prodaja blaga na drobno, kar je posledica krize prodaje blaga na drobno, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

Poročilo nadzornega odbora pravi, da je lani prodaja blaga na drobno, kar je posledica krize prodaje blaga na drobno, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

Poročilo nadzornega odbora pravi, da je lani prodaja blaga na drobno, kar je posledica krize prodaje blaga na drobno, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

Poročilo nadzornega odbora pravi, da je lani prodaja blaga na drobno, kar je posledica krize prodaje blaga na drobno, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

Poročilo nadzornega odbora pravi, da je lani prodaja blaga na drobno, kar je posledica krize prodaje blaga na drobno, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

Poročilo nadzornega odbora pravi, da je lani prodaja blaga na drobno, kar je posledica krize prodaje blaga na drobno, ki je nastopila predvsem po oktobru, ko so hoteli izročiti Trst Italiji, potem pomeni, da se položaj v Delavskih zadrugah, kljub dnevno novim poslovalnicam več, ni v bistvu izboljšal. Tudi mislo je, da v preteklem letu opazili, da se cene prodaje blaga na drobno v poslovalnicah kaj znižale ali pa da bi vplivale na cene na drobno zasebnih trgovin.

ge v rokah resničnih lastnikov delavcev, ki so jih ustanovili, bi po takih stali med Delavskimi zadrugami in italijansko kapitalistično organizacijo gotovo ne prišlo, ker bi tržaki delavci iskali vezi in nabavne vire direktno pri dobrih proizvajalcih ali pa z zadrugami organizacijami malih posameznikov in podobno da bi s tem še bolj utrdili združnost v Trstu in v inozemstvu.

Končno pa ne smemo pozabiti, da se v času razprave, da hočejo nekateri ljudje na vsak način povezati tržake Delavske zadruge z italijansko kapitalistično Federacijo konzorcijev. Zdi se, da pripravljajo celo načrt, ki naj bi dal tej italijanski organizaciji pravico do komisijskega mesta v naših Delavskih zadrugah. Če je to res, potem je nujno, da se zadeva okvir Delavskih zadrug čimprej razčisti in da sedanji nadzorni odbor jasno pove svoje namene. Dolžnost ZVU, ki je sedanji nadzorni odbor imenovala, pa je, da preneha z dose-danjim izigravanjem dejanskosti lastnikov Delavskih zadrug, to je delavcev in da

izda potreben ukaz za volitve upravnega sveta iz vrst članov Delavskih zadrug. Te zadruge morajo biti vrnjene tržakim delavcem.

Pri SELAD v enem mesecu 300 manj zaposlenih

Ceprav se je v poslednjem času povečalo število odpuščenih v raznih podjetjih, se je število zaposlenih pri SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Delavci Esso Standard zahtevajo predjem na površje

Delavci rafinerije Esso Standard so poslovnemu vodstvu rafinerije podneli zahtevno delovno pogodbo na osnovi postavljenih zahtev. Razen tega so zahtevali predjem 15 tisoč lir na bodoče površje za vse delavce ter pozvali podjetje naj sprejme zahteve sindikalnih organizacij po izplačanju in združitvi plačnih postavk.

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Podporno društvo za STO odsek za počinške kolonije

Opozarjamo starše na vpisovanje otrok v starosti od 6. do 14. leta v otroške kolonije v Sloveniji. Zaradi tega boljše organizacije letosnjih kolonij in ker je število mest omejeno, pozivamo starše, da z vpisom po-hitijo. Vpisovanje vsak dan med 9. in 12. uro na sedežu Podpornega društva v Ul. R. Manna št. 29, kjer lahko dobite tudi vsa natančnejša po-jasnila.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje otrok za kolonije v Sloveniji

Opozarjamo starše na vpisovanje otrok v starosti od 6. do 14. leta v otroške kolonije v Sloveniji. Zaradi tega boljše organizacije letosnjih kolonij in ker je število mest omejeno, pozivamo starše, da z vpisom po-hitijo. Vpisovanje vsak dan med 9. in 12. uro na sedežu Podpornega društva v Ul. R. Manna št. 29, kjer lahko dobite tudi vsa natančnejša po-jasnila.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

Vpisovanje za kolonije za III. okraj v Ulici Monte-si, SELAD v razdobju od 6. aprila do 6. maja zmanjšalo za 300.

ZNAČILNA DRAŽBA NA TRŽAŠKEM SODIŠČU

Dražba rafinerije olj IRCO pomeni izgubo dela za 40 ljudi

Čeprav sedaj ni več formalnih ovir za obratovanje podjetja v Trstu, ga bo kupec verjetno demoliral in preselil v Italijo

Včeraj se je v poslopiju tržškega sodišča pričela javna dražba distilnice mineralnih olj IRCO. Sodišnje dražbe same po sebi niso za obično preveč zanimive in so le redko objekti kronike tržških listov; tokrat pa imamo opravka z izjemnim primerom. Gre namreč za tržško podjetje, ki je bilo popolnoma dograjeno in katero lahko prične sedaj obratovati, saj ni treba drugega kot regulirati nekatere črpalke in sneti z naprav debel sloj zaščitnega olja pred rjo. Istočasno imamo opravka z več kot 40 delavci, ki so bili zamešeni v podjetju in ki so zaradi tega, ker podjetje ni nikoli pričelo delovati, izgubili zaposlitev in kruh. Končno je podjetje dobilo iz fonda ERP 30 milijonov lir pomoči.

Sodnik je na včerajšnji dražbi najprej predljal pisne ponudbe sedmih konkurentov, ki pa so se med seboj znašle nizke vsote, kot 6,5 milijonov in največ je ponudila neka druž

CANKARJEVI «HILAPCI»

Cankar je napisal «Hilapce» l. 1909, izšli so leta 1910. Takratna avstrijska cenzura je njihovo uprizoritev prepovedala. Svojo krstno predstavo so doživeli šele 31. maja 1919. In sicer ne v Ljubljani, marveč v Trstu, kjer je takrat vodil slovensko gledališče Milan Skrbinšek. Istega leta so bili ob prvi obletnici Cankarjeve smrti uprizorjeni tudi v Ljubljani v režiji Ospa Sesta.

«Hilapci» so idejno politična drama z izredno močnimi in ostrimi zoper takratne družbeno-politične razmere in njihovo reprezentacijo na Slovenskem. A obenem so tudi dramatično trčenje izrazitih in izvirno podanih takratnih karakterjev in tipov med Slovenci. Če bi bila njihova politična aktualnost in potemtakem politični uspeh so jih doživeli prav s predstavo v Janjovi režiji, ki smo jo videli tudi sedaj v Trstu in ki je doživela svojo premierno v Ljubljani leta 1948, torej v dobi in v kraju, kjer so bile razmere, ki jih oblikovala Cankar v svoji dramatični tako kot že povsem — zgodovina.

Povsem razumljivo, da sta se Edena izmed arabskih vodil, jim je rekla, da jih bosta ta pot privedla točno do Rommelovega štaba. In ko je to izustil, je skupno s temi, ki jim prijateljem izginil v smrti. Ko je Keyes dal svojim ljudem zadnja navodila, je opozoril na znamenje smrti, za njim pa so v koloni po eden sledili njegovi vojakom. Ob pol devinasti uri so končno prišli do kraja, od koder se je videla hiša, v kateri je bil Rommelov štab. Hiša je bila oddaljena komaj kakih 200 metrov.

Keyes in narednik Terry sta šla proti hiši, da bi si ogledala kraj. Nista pa napravila niti 10 korakov, ko je začel v bližini besno lajati pes, ki je bil privezan pred malo barako. Keyes in Terry, ki sta bila le nekoliko korakov od barake, sta se vrgla v bližnji gtm ter napeto čakala, kako se bodo dogodki razvijali. Minuto, dve nato pa sta stopila iz barake italijanski vojak s puško in neki Arabec v civilu. Ko ju je Keyes opazil, ju je začel zmerjati z najbolj sočnimi nemškimi vojaškimi kletvicami, katerih se je bil naučil v šoli za commandose, in nato v slabih italijanskih zavrnil Italijanu, da ga bo ustrelil kot psa, če bo kar koli vprašal nemškega patrola.

Danes imajo Cankarjevi «Hilapci» že zgodovinsko patino, ki daje pravim umetnikom šele njihov čar. Če je res, da je književnost zgodovinskega človeštva brez (določenih) podrobnosti, kar sem nekje čital, potem imajo vsi Cankarjevi «Hilapci» poleg čisto umetniškega in ideološkega delovanja še prav posebno vrednost: so umetniško verodostojna, ne glede na to, ali se jim podoba nekega obdobja slovenske zgodovine. Ne samo pa so najstarejši Cankarjeva odraška mojstrovina.

Druge, kar je nedvomno prineslo k triumfalnemu prejemju «Hilapcev» tudi v Trstu, je Janova sveskozijska Jan, ki je že kakih 10 let član ljubljanskega gledališča, videl ni pa v nobenem tamošnjem uprizoritveju «Hilapcev». Jan je pokazal izredno tenkostnost za napačno (kapadapa razumljivo, ker časovno pogojene) prejšnje uprizoritve in je iz njih potegnil pravilne zaključke, tako se nam je treba izgovoriti, kako narediti bolje, pa prav kdaj mimo Cankarjevega navodila in v korist njegovega dela (Tako piše na pr. Cankar 27. februarja 1910 dr. Lojzu Kraigherju o «Hilapcih» med drugim: «...vsi člani, izbrisi vse dežele — pa imaj karikaturo, da je modelu zmerom bolj podobna nego olinat portret»). Pravilno se je Jan jih je Cankar sam postavil svoji dramatični misli: «Hilapci» so umetniško in idejno, medaj, je ter ostane, da naravno tako rekoč ogledalo državljanstva in telesa čiste, namreč ni pravo občje, njega prave podobe. To pravi Jan, «Če se nam potegne izluščiti in ponazoriti naše osebe kot resnične ljudi, ni karikature, domo izvirno, ampak naša gledališka umetniška dolžnost».

Petega julija bo pet let, odkar je Velika Britanija začela izvajati najzanimivejšo socialno spremembo po drugi svetovni vojni. Gre za državno zdravstveno službo, ki temelji na načelu, da morajo vsi državni pomoči deležni vsi, ki jo potrebujejo. Britanske državne zdravstvene službe nikakor ne moremo primerjati s kakim zavarovanjem, ker dobro zdravljenje ni prednost samih tistih, ki plačujejo prispevek za zavarovanje, za primer bolezni. Bolezni napadejo vsakega, izmed nas in z etičnega stališča bi bilo krivično, če bi bila zdravniška nega dosegljiva samo tistim, katerih gnetni položaj je dober.

Zato se britanska državna zdravstvena služba razlikuje od sistema, ki ga zagovarja lord Beveridge, ker ta predvideva, da morajo zaposleni delavci in delodajalci plačevati prispevek, ter nudi kot protivedno denarno pomoč brezposelnim, bolnim in prirediteljem.

Pretežni del denarja, ki ga potrebujejo za državno zdravstveno službo, dobijo od navadnih davkov, medtem ko državo iz fondov za socialno zavarovanje samo eno desetino, iz običajnih davkov pa samo eno dvajsetino.

Na splošno je državna zdravstvena služba prebivalstvu najbolj dobrodošla sprememba, za katero se Velika Britanija odločila po drugi svetovni vojni. Na razpolago je vsem slojenj. Pri zdravniških, ki so v državni zdravstveni službi, je za splošno zdravljenje vpisanih 98 odst. vseh prebivalstva.

K državnim zdravstvenim službam je pristopilo približno 97 odst. vseh britanskih zdravnikov. Vsakemu posameznemu je poverjena skrb za največ 3.500 pacientov. Izvajanje privatne zdravniške prakse je na industrijskih področjih še vedno dovoljeno, vendar pa ima večina teh zdravnikov tako malo privatnih pacientov, da jih lahko štejejo na prste. Na področjih, kjer prebivajo pretežno nižji sloji, nima polovica klientske posameznih zdravnikov na zasebne paciente. Omeniti je treba, da je nekatere zdravnike, ki posvečajo svoje delo izključno privatnim pacientom, na splošno prejemajo zdravniški honorar, ki temelji na številu njihovih pacientov, ne glede na delo, ki ga imajo z njimi. Za vsako vpisano osebo prejemajo približno 1200 lir na leto. Zdjaj so uvedli dodatni honorar približno 800 lir za vsakega pacienta po prvih 500 pa do 1.500 pacientov.

Predložiti sistem se je odločil Lloyd George, ko je leta 1911 uvedel načrt za navadno zdravstveno zavarovanje, ki je bilo namenjeno samo omejenemu delu prebivalstva. Do danes je še vedno edini sprejemljivi sistem plačevanja zdravnikov. To temeljno nagrado lahko povečajo z raznimi honorarji in dodatki, kot na primer z dodatki za porodništvo, zdravljenje očesnih bolezni, dobavo zdravil, pouk zdravniških pomočnikov in za delno službovanje v kraljevih ambulatorijih.

Predložiti sistem se je odločil Lloyd George, ko je leta 1911 uvedel načrt za navadno zdravstveno zavarovanje, ki je bilo namenjeno samo omejenemu delu prebivalstva. Do danes je še vedno edini sprejemljivi sistem plačevanja zdravnikov. To temeljno nagrado lahko povečajo z raznimi honorarji in dodatki, kot na primer z dodatki za porodništvo, zdravljenje očesnih bolezni, dobavo zdravil, pouk zdravniških pomočnikov in za delno službovanje v kraljevih ambulatorijih.

Levo v ozadju je častniški dom v Zvezu, v katerem imajo dnevno predstavniki delegacij, ki se udeležujejo azijske konference, svoje tiskovne konference, katere pa — kot se vidi — niti najmanj ne vznemirjajo golobov in labodov od Zvezskega jezera. Nad 1.200 akreditiranih poročevalcev svetovnega tiska pošilja nocoj in dan iz tega doma svoja poročila na vse strani.

EDEN NAJDRZNEJŠIH PODVIGOV V DRUGI SVETOVNI VOJNI KAKO JE MARŠAL ROMMEL UŠEL SMRTI V SEVERNI AFRIKI

Keyes, Campbell in Terry pa so minuto pred polnočjo 17. novembra z odločnimi koraki krenili proti glavnemu vhodu v Rommelov štab, da bi končno izvedli glavni del svojega poslanstva — umor Rommela.

Ko so ti trije prišli pred vrata so na svoje presenečenje opazili, da ni tam nikogar. Keyes je nekajkrat pritisnil na ključko in tako poskušal odpreti vrata, potem je začel z vso silo točiti po vratih ter z grobimi nemškimi izrazi kričati, naj mu takoj odprejo vrata. Ker pa ni mogel, ni bil zadovoljen, da ni mogel nihče slišati njegovega kričanja in razbijanja po vratih, je začel točiti po vratih še z okovanimi vojaškimi čevlji. Toda nihče se ni oglašil.

Campbell piše o tem takole: «To je bil zelo neprijeten občutek. Stali smo na dežju in zaman tolkli po začaranih vratih. Tedaj je Keyes bruhnil v bučen smeh. Nekaj časa sem ga z začudenjem opazoval, nato sem pa bil spoznal, čemu se tako smeje: bilo je zares tragično, da smo premagali toliko ovir in nevarnosti in da nas sedaj pred samim ciljem zaustavijo navadna zaklenjena vrata».

Toda Keyesov smeh je kmalu prenehal. Nenadoma smo slišali, da nekdo od znotraj odpira zapih. In trenutek zatem je zarobil ključ in vrata so se odprla na stežaj.

Keyes ni niti trenutek okleval, temveč je skočil na vojak, ki je odprl vrata, in peril cev svoje ročne streljice v njegov trebuh in mu v nemški ukazal, naj dvigne roke. Campbell je pozneje pripovedoval:

«Toda stražar — velik možakar s čelado na glavi — je bil eden najhitrejših ljudi, ki kolikor sem jih kdaj koli videl. V trenutku je zgrabil za cev Keyesove streljice in jo odsunil, nato pa zgrabil Keyesa za vrat in se začel z njim ruvati, ne da bi pri tem izpustil iz druge roke cev streljice». Campbell je nekaj trenutkov nemo opazoval to borbo, stopil bliže in prestrelil stražarja glavo. Čelada je zamolklo zavznila ob tlak, ko se je Nemec zrušil. Keyes, Campbell in Terry pa so se pogrnali po dolgem hodniku.

Nekaj korakov od glavnega vhoda so napadatelji prišli do malih vrat, ki so vodila v neko sobo. Keyes jih je na široko odprl, pogledal v sobo, toda tam ni bilo žive duše. Izpod drugih vrat pa je bilo videti opek trak svetlobe. Keyes je z nogo odprl ta vrata, z rafalom svoje ročne streljice pokosil tri nemške vojake, ki so sedeli za mizo, nato spet z nogo zaloputnil vrata in odhitel dalje.

V tem trenutku sem zaslišal, kako je pod stopniščem

V „NAJDRŽAJI“ DEŽELI ZAHODNE EVROPE FRANCOSKA DRAGINJA

Pisalni stroj, ki stane v Nemčiji 20.000 fr., stane v Parizu 40.000 fr.; isto velja za radijske aparate, srajce, obleko itd. Stanovanjska kriza - Vojna v Indokini - Padec življenjske ravni - Politične razmere

«Pariz ni Francija». Tako reče vsak Francoz in vendar je Pariz vsaj do neke meje ogledalo vse Francije. V Parizu boste videli ljudi, ki spijo pod mostovi, kakor tudi 80-letno stariko, ki stanuje v kakem boljšem ali elitnem predmestju sama s svojim pisčkom v pet, šestdesetm stanovanju. Toda vse to so skrajnosti, ki se od daleč ne dajejo niti približne slike o tem, kako živi povprečen Francoz.

Francija je danes država ali domovina dragine, vsekakor pa «najdražja» država Zahodne Evrope. Prav gotovo je Nemčija utrpela v zadnji vojni mnogo večja razaranja kot Francija in tudi Anglija je imela mnogo več škodo kot Francija; in vendar je tam življenje lažje, ceneje. Po seboj se to odraža v industrijskih izdelkih. Nekaj primerov: pisalni stroj dobite v Parizu za 40.000 frankov, v Zahodni Nemčiji pa boste dobili enakovreden stroj za 20 tisoč frankov. Radijski aparat so v Parizu dvakrat dražji kot na primer v Londonu, Bruslju ali pa Münchenu. Za dobro moško srajco boste plačali v Parizu od 3 do 4 tisoč frankov, za isto vsoto pa boste dobili v Londonu ali Haagu dve srajci. Moška obleka srednje kakovosti stane v pariski konfekciji od 20 do 30.000 frankov, v Londonu od 10 do 15 funtov šterlingov, odtodno 10 do 15.000 frankov itd.

Najdražja pa so v Parizu stanovanja. V tem ni meja in ponekod se stanarine dvigajo v fantastične višine.

Da bi vse to razumeli, da bi razumeli cene in življenjske pogoje v Franciji, je treba vedeti, da je imela Francija po drugi svetovni vojni le kratek odmor, kajti že 1947. leta se je zapletla v novo vojno, v vojno v Indokini, ki ji ni dovolila, da bi si opomogla. Zlasti se je obucilo v industriji, kjer je bila Francija že itak v zaostanku v primerjavi z ostalimi zahodnoevropskimi velikimi industrijskimi silami.

Francija je poleg tega do zaključka zadnje vojne do danes imela že 22 vladnih kriz, oziroma 23 vlad, od katerih ni bila niti ena toliko trdna — večina njih ni niti hotela — da bi uvedla neki red v gospodarstvu države. Bile so vlade, ki so skušale nekaj storiti, toda to je bilo vedno prvi znak za njihov padec. Pred vojno je velikansko kolonialno cesarstvo dajalo milijardi držav velikanske dohodke. Danes so se razmere povsem spremenile; nekatere kolonije ne dajo ničesar, druge celo zahtevajo (Indokina), tretje pa se stalno puntajo (Maroko). Če vprašate katerega koli francoskega uradnika ali delavca, kdaj je bolje živeti, pred vojno ali danes, vam bo brez dolgega razmišljanja odgovoril: pred vojno. To sicer kažejo tudi uradne statistike, pa četudi bi bila ta trditve razumljiva tudi brez vsake statistike. Pa četudi odstranimo določeno domotožje po predvojni dobi in upoštevamo razočaranja, ki ga Francozi doživeli po vojni ko so splavali po vodi njihovi upi v boljše življenje, je točno, da so pred vojno živeli bolje.

Po uradnih statistikah na

primer so se plače dnevničarjev v pariskem okraju povečale do danes za petkrat. V primerjavi z letom 1938. Cene pa so se zvišale za 24-krat. To pomeni, da se je kupna moč dnevničarja do danes zmanjšala za eno tretjino, v primerjavi z njegovo kupno močjo iz leta 1938. Po nekem poročilu gospodarskega centra za proučevanje teh pojavov je koeficient cen bil v začetku tega leta 36. To pomeni, da je sedanja kupna moč dnevničarja komaj 40 odst. kupne moči iz leta 1938.

Delavec, ki opravlja težja dela v kovinskih industrijah je leta 1939 prejemal po 9.1 franka na uro, v tem času so bile na primer cene potrošnega blaga v Parizu sledeče: kilogram krompirja 1,5 franka, kg paradižnikov 3 franka, kg masla od 16 do 30 frankov, par podplatov za moške čevlje 20 frankov. Isti delavec dobiva danes za isto delo 120 frankov na uro. Za isto potrošno blago pa plačuje sledeče cene: krompir od 28 do 50 frankov za kg, paradižnik okoli 80 frankov, maslo od 800 do 900 frankov, za par podplatov pa od 1000 do 1200 frankov.

Pred vojno so torej francoski delavci in uradniki živeli bolje kar se tiče materialne strani. Toda v istem času so preživljali hude psihološke trenutke, posebno po neuspehu Blumove ljudske fronte in v času krepitve kapitalizma in pete kolone v pripravljanju vojne.

Kakšno pa je glede tega stanje danes? Po drugi svetovni vojni so francoski delavci in uradniki doživljali razočaranja, da bi svoboda prinesla boljše življenje, se niso izpolnile.

Danes je v Franciji mnogo uradnikov in delavcev, ki glasujejo pri volitvah za kandidatke komunistične partije, pa četudi se v marsičem ne strinjajo z njeno uradno politiko. Ko pa vprašate koga izven njih, kakaj glasuje za KPF, za katero zatrjuje, da ni francoska, ampak ruska partija v Franciji, vam bo odgovoril z vprašanjem:

«Prosim vas, za koga bi pa vi glasovali, če bi bili na mojem mestu?»

In tako vam bodo odgovorili tudi mnogi umski delavci, mnogi znani filmski in gledališki umetniki.

Redkokdaj boste danes srečali Francoza, ki bi imel nekako vero v bodočnost. Sicer ne žive v strahu pred vojno, kot je bilo to leta 1938, pa četudi so dejansko v vojni. In vendar se nečesa boje. To se menda najbolj opaža v duševnem razpoloženju. Eksistencializem je nekaj časa kar cvetel, vprav zato, ker je zanikal vsako vero v bodočnost. Lansko leto je bila na velikem kongresu velikih umskih delavcev Zahoda glavna tema: strah. Najboljši francoski film lanskega leta in morda celo eden najboljših francoskih filmov sploh nosi naslov «Nagrada za strah».

Morda je to vse orisano preveč črno, vendar je gotovo res, da bi morala Francija zaživeti povsem drugo življenje in z njo bi morali zaživeti drugo življenje njene delavci in uradniki. A to je mogoče doseči le pod enim pogojem: odstraniti bi bilo treba ogromen prepad, ki zija med razkošjem na eni strani in bedo na drugi strani. To da za to so potrebni ukrepi, ki jih današnja uradna Francija ne zmore: spregovoriti bi morala francosko delovno ljudstvo. A tudi to je danes razcepljeno.

(Nadaljevanje sledi)

V sredo 19. t. m. je Komorni orkester iz Ljubljane pod vodstvom prof. Karla Rupla priredil koncert v Avditoriju. Nastop orkestra. — Solista Jelka Stanič-Krekovi. — Tržačanka izroča šopek Jelki Stanič-Krekovi.

DR. STEPHEN TAYLOR:

BRITANSKA DRŽAVNA ZDRAVSTVENA SLUŽBA

ne paciente. Omeniti je treba, da je nekatere zdravnike, ki posvečajo svoje delo izključno privatnim pacientom, na splošno prejemajo zdravniški honorar, ki temelji na številu njihovih pacientov, ne glede na delo, ki ga imajo z njimi. Za vsako vpisano osebo prejemajo približno 1200 lir na leto. Zdjaj so uvedli dodatni honorar približno 800 lir za vsakega pacienta po prvih 500 pa do 1.500 pacientov.

Predložiti sistem se je odločil Lloyd George, ko je leta 1911 uvedel načrt za navadno zdravstveno zavarovanje, ki je bilo namenjeno samo omejenemu delu prebivalstva. Do danes je še vedno edini sprejemljivi sistem plačevanja zdravnikov. To temeljno nagrado lahko povečajo z raznimi honorarji in dodatki, kot na primer z dodatki za porodništvo, zdravljenje očesnih bolezni, dobavo zdravil, pouk zdravniških pomočnikov in za delno službovanje v kraljevih ambulatorijih.

Predložiti sistem se je odločil Lloyd George, ko je leta 1911 uvedel načrt za navadno zdravstveno zavarovanje, ki je bilo namenjeno samo omejenemu delu prebivalstva. Do danes je še vedno edini sprejemljivi sistem plačevanja zdravnikov. To temeljno nagrado lahko povečajo z raznimi honorarji in dodatki, kot na primer z dodatki za porodništvo, zdravljenje očesnih bolezni, dobavo zdravil, pouk zdravniških pomočnikov in za delno službovanje v kraljevih ambulatorijih.

potrebuje, in ki ga dobi v običajnih lekarnah. Do pred dvema letoma so bila zdravila brezplačna, zdaj pa je treba plačati za vsak zdravniški recept en šiling. Izvzeti so samo najvrednejši, ki tega plačila ne zmorejo.

Specialisti, od katerih so nekateri vpisanim pacientom na razpolago po ves dan, drugi pa samo po nekaj ur, so s svojimi plačili zelo zadovoljni, predvsem zato, ker več kot tretjina od njih prejema še dodatne, tako imenovane «zastupne nagrade» s temi nagradami, ki jih razdeljujejo

